

אף על פי פרק המישי כתובות

נו.

עין משפט
נר מצוה

לג א מיי פיי מהלכי
 ארסות מלכי י ופיד
 מהלך חונל הלכה יז סמג
 ענין ממ טו"ט"ע אר"ע סי
 סו ספק ג וטו"ט"ע ח"מ
 סי מדי ספק י:
 לד ב מיי פיי מהלכי
 ארסות הלכה ז סמג
 שש טו"ט"ע אר"ע סי טו
 ספק פ:
 לה ג מיי שס הלכה יז
 טו"ט"ע שס פ"ג ז:
 לו ד מיי שס הלכה ז
 טו"ט"ע שס פ"ג ח:
 לז ה מיי שס הלכה יט
 טו"ט"ע שס פ"ג ט:
 לו ו מיי פ"ג מהלכי
 ארסות הלכה יג:
 לח ז מיי פ"ח מהלכי
 תרומות הלכה ה:

שתיים ושש שנים. אין לדקדק כאן השתא שלש מותר שמים
 מינעיה דלמא שמים ושלא ואפי' טובא כדאמרי אינשי
 כדמשי צפרק מפנין (שבת קס). ואין להאריך כאן: **וְלֹא פְּלִיגִי**
 תרי גברי אריבא דחד גברא. וא"ת ומאי נפקא מינה דהשתא נמי
 פליגי ר' יוחנן ור' יהושע ז"ל אריבא
 דחד אמורא ומה לי תרי אמוראי אריבא
 דחד אמורא ומה לי אריבא דחד תנא
 וי"ל דאי פליגי ר' יוחנן ור' יהושע ז"ל
 לוי אריבא דחד תנא לא חיישינן
 דצכצרא הוא דפליגי ולא טעו
 צמועמא אצל אי פליגי רצין ורז
 דימי דצדי רבי יוחנן ורבי יהושע
 ז"ל שזה אומר כן אמר זה אומר
 כן אמר אחד מהם טעה צמועמא:
 ואין

אירכס כחובסה. שטר כתובתה: זו דברי ר"מ. דלמר לעיל [טו]: כל
 הפוחת לכתולה ממאמס ואפי' בתנאה והתנאי בטל קרי לה בעילת
 זנות משום דלא סמכא דעתה. והכא נמי לר"מ הוא דאסור לשהות
 אשה שאזדה שטר כתובתה ואפי' אית לה דלא מפסקא דכתיב דגזירא
 בתנאי ז"ד מיהא לא סמכא דעתה
 דלמרה כי מצנעא ליה אמר פרעמין
 הלכך בעילת זנות היא: **אבל חכמים**
אומרים כו'. דלית לן למיחש משום
 מסמך דעתא דמיהו בעילת זנות:
גגזיראסוי. דצדכ שהוא מממיר על
 דבר תורה באיסור והיתר על ידי
 גזירת דבריהם: אי הכי זיל קטוב
 לה. כתובה אחריתי. והא דלמרינן
 לעיל (דף נ"ג). לא כתוב לה כתובה
 צתולה וגבה מלאכת אוקומין כר"מ
 התיס צמוקס שאין כותבין כתובה
 דכולהו אהניא קא סמכי אי נמי צמוקס
 שכותבין וגובה לר"מ מיהו בעילת
 זנות באיסור היא: **מתוקם.** דרבי
 יהודה ור' יוסי דלמר ר' יהודה על פה
 לאו תנאה הוא ור' יוסי סבר תנאה
 קיי: **צתולה.** אפי' תנא לקמן תחלת
מאי: דברי הכל אריבא מוחלם. שכתב
 זכתה ואמירתה לאו כלום אלא א"כ
 כתבה שוכר התקצמתי: **תחלת חופה**
ומאי סוף סוף ביאה. וה"ק מתחלת
 חופה ועד סוף חופה פליגי זה רבי
 יהודה ור' יוסי אצל משבא עליה מודה
 ר' יוסי דאין דצדי כולס: **וכי אמינא**
אנא בין זין בן צרו ומתוקם. לאו
 אסוף דרבי יהושע קאמינא אלא אסוף
 חופה דהיא קודם ביאה: **אמר רב**
פפא אי לאו דאמר כו'. אנא לא הוה
 ניחא לי לפרושי מילתיה הכי דרבי
 יוחנן ור' יהושע לא ליפלגו ורז דימי
 ורצין לפלגו דצדי יהושע אלא הכי
 הוה אמינא רבי יוחנן ור' יהושע ז"ל
 לוי פליגי דלאהו סוף דקאמר רבי
 יהושע ז"ל דרבי הכל אינה מוחלת
 אמת רבי יוחנן למימר אף צו מחלוקת
 דרבי דימי ורצין לא פליגי דרבי
 יהושע והכי הוה מפרישא לדרב דימי
 אמר רבי יהושע מחלוקת צתחלת

תוספות ר"ד (המשך)
 יום א' או כלן בפני היבם
 אינה אוכלת בתרומה זו
 משנה ראשונה אבל ב"ד
 של אחריהו אמרו אין
 האשה אוכלת בתרומה עד
 שתיכנס לחופה. פי' נותנים
 לכתולה זמן מיום שכתבה
 הבעל לאחר שקידשה
 ההתירה על עסקי חופה
 ולזמן תכשיטה לפרנס
 א"ע בתכשיטין וגם
 הגיע זמן זה ואינה
 כדאמרינן לקמן (דף ט"ז)
 כותבין אגרת מרד על
 ארוסה א' ארוסה ואחת
 ושואר דאלמא ארוסה
 נמי דין מורדת יש
 לה: כשם שנותנים וכו'.
 לפרנס א"ע בצרכי חופה.
 ולא למנה שאינה טורחת
 כ"כ בתכשיטין שכבר
 י"ב בירה הכל ל' יום:
 הגיע זמן ולא נישאו.
 פי' שהעולם מעכבים
 והם בחיים אוכלת משלו
 ואוכלת בתרומה (א"ר)
 ח"י) [אם היא] בת ישראל
 נשאת לכתן שמשעה
 שקידשה אוכלת בתרומה
 מה"ת ומרובת הוא דגזיר
 כדאמרינן לקמן ובהגיע
 הזמן ולא נשאו אכלה
 או אגה הגיע הזמן
 ומתו בעליהן אוכלת
 משלו מן הירושים וגם
 אוכלת בתרומה וגם אם
 היא זקוקה ליבם אוכלת
 בתרומה כש"ז שנתחייב
 הבעל במוותה ואוכלת
 ח' כגון תרומה היבם.
 ר"ט וכו' ור"ע אומר
 חמצה וכו'. כדי שתאכל
 בימי טומאה. היבם אינו
 מאכיל בתרומה אהגיע זמן
 קאי שאע"פ שנתנו לו זמן
 לבסוף הגיע הזמן ולא
 כנס אינו מאכיל בתרומה
 כיון דלא אכלה בחי
 בעל דתרפיש טעמא
 לקמן מוכח כי יקנה נפש
 ענין כספו והאי כסף אחיו
 הוא אבל משפחה הרי
 היא כשאתו לכל דבר
 דתיב ולקחה לו לאשה
 כדאמרינן ביבמות דקניא
 בביאה וכו' היכי דקידושי
 ביאה מאכילין בתרומה
 דאיחשק והיותו להדדי. כך
 מאכילין ביבמה: עשתה
 ששה חדשים בפני הבעל
 מתן י"ב חודש הקבוצים
 לה משתבעה הבעל או

אבל בסוף לדברי הכל אינה מוחלת ורבי יוחנן אמר בין בזו ובין בזו
 מחלוקת אמר רבי אבהו לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי
 יהושע בן לוי לא פלגינן אהדדי מאי בתחלה דקאמר רבי יהושע בן לוי
 תחלת חופה ומאי סוף סוף ביאה וכי קאמינא אנא בין בזו ובין בזו
 מחלוקת תחלת חופה וסוף חופה דהיא תחילת ביאה כי אתא רבין אמר
 רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא מחלוקת
 לבסוף אבל בתחלה דברי הכל מוחלת ורבי יוחנן אמר בין בזו ובין בזו
 מחלוקת אמר רבי אבהו לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא
 ורבי יהושע בן לוי לא פלגינן אהדדי מאי לבסוף דאמר רבי יהושע בן לוי
 סוף חופה ומאי תחלת חופה וכי קאמינא אנא בין בזו ובין בזו
 מחלוקת תחלת ביאה וסוף חופה אמר רבי פפא אי לאו דאמר רבי אבהו
 לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פלגינן
 אהדדי הוה אמינא רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי רב דימי ורבין לא פליגי
 מאי סוף דקאמר רבין סוף חופה ומאי תחלה דקאמר רב דימי תחלת ביאה
 מאי קמ"ל הא קמ"ל דפליגי תרי אמוראי אטעמא דנפשייהו ולא פליגי תרי
 אמוראי אריבא דחד אמורא: **מתנאי** גנותנין לכתולה שנים עשר חודש
 משתבעה הבעל לפרנס את עצמה יבשם שנותנין לאשה כך גנותנין לאיש
 לפרנס את עצמו ולא למנה שלישים יום **ההגיע זמן ולא נישאו אוכלת משלו**
 ואוכלת בתרומה רבי טרפסא אומר גנותנין לה הכל תרומה רבי עקיבא
 אומר ימחצה חולין ומחצה תרומה יבשם אינו מאכיל בתרומה עשתה
 ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם **ואפילו כולן בפני**
הבעל חסר יום אחד בפני היבם או כולן בפני היבם חסר יום אחד בפני
הבעל אינה אוכלת בתרומה זו משנה ראשונה בית דין של אחריהו אמרו
אין

ביאה חופה ורבי יהושע ורבי יוחנן פליגי עליה דלפילו צמוקס ביאה ורבי אמת רצין
 אמר רבי יהושע ז"ל לוי מחלוקת צמוקס חופה והיא תחלת חופה דרבי הכל מוחלת אצל
 השתא דפריש רבי אבהו לדרב דימי רצין ורבי יוחנן ורבי יהושע ז"ל לא פליגי
 כרחק פליגא דרצין אדרב דימי דהא אמר רצין צתחלת חופה ד"ה מוחלת: **מאי קמ"ל.** זהא דלמר אי לאו דקאמר רבי אבהו כו'
 האמר רבי אבהו ואיכו לא צעי לאפליגי עליה ולמאי הלכתא אשמעינן דאי לא אמרה רבי אבהו הוה ניחא ליה לרידיה לפרושי צענין
 אחר: **הא קמ"ל.** דהיכא דאשכחן אמוראי דפליגי אהדדי כל חד אריבא דנפשיה ותרי אמוראי אחרני דפליגי בצלוגתא דהק
 אמוראי ואית לן לפרושי מילתא צתרי לישני חדא מינייהו מיפלגי תרי אמוראי אריבא דנפשייהו שכל אחד אומר סברא שלו כגון רבי
 יוחנן ורבי יהושע ואיך תרי אמוראי [אריבא דחד] לא מיפלגי אלא אמרי חדא מלתא וחדא מן ליגנא מיפלגי תרי אמוראי אריבא דחד
 כגון רב דימי ורצין ומישא מלתא דתרי אמוראי קמאי חדא מלתא צבקינן היכא ליגנא דמיפלגי תרי אמוראי אריבא דחד ונקטינן הוה
 דמיפלגי תרי אמוראי אריבא דנפשייהו דכי פליגי תרי אמוראי אריבא דחד מר אמר הכי אמר פלוני ומר אמר הכי אמר פלוני חד מינייהו משקר
 אצל כי פליגי תרי אמוראי צדין או באיסור והיתר כל חד אמר הכי מיסתבר טעמא אין כאן שקר כל חד וחד סברא ידיה קאמר
 מר יהיב טעמא להיתירא ומר יהיב טעמא לאיסורא מר מדמי מילתא למילתא הכי ומר מדמי ליה צענינא אחרניא *ואיכא למימר אלו
 ואלו דברי אלהים חיים הם זימנין דשייך האי טעמא וזימנין דשייך האי טעמא שהעטם מהספק לפי שינוי הדברים צעניו מועט:
מתנאי נותנין לצפולה. זמן לכניסתה לחופה מיום שכתבה הבעל לאחר שקידשה והזהירה על עסקי חופה להכין תכשיטה: **לפרנס**
עלמה. בתכשיטין: **לפרנס עלמו.** צלרכי סודיה וחופה: **ולאלמנה ל' יום.** שאינה טורחת כל כך צתכשיטין שכזרי י: צדיה: **ולא נישאו.**
 שצבעים מעכבין. ואידי דתנא **ר' ירשא צדיה** תנא סופא נמי צדיה: **ואוגלם בתרומה.** אם כן הוה ויהי ישראלית משמעה שקידשה
 אוכלת בתרומה מן התורה כדמפרש בגמרא [ע"ז] ורצין גזור עד השתא: **נותנין לה הכל תרומה.** צעודה שומרת יבם וטעמא לייף בגמרא [לקמן נ"ג]: **עשאה ששה חדשים צפני**
חולין: מהלה חולין. לאכול צימי טומאתה: **היבם אינו מאכיל בתרומה.** צעודה שומרת יבם וטעמא לייף בגמרא [לקמן נ"ג]: **עשאה ששה חדשים צפני**
הבעל. מהקן שנים עשר חדש הקבוצים לה משתבעה הבעל או הפילו כולס צפני הבעל ואחד צפני היבם אע"ג דרובא צפני הבעל סוף
 סוף לא נתייב צמועמיה בחייו והוא הדין נמי אם נתייב בחייו לא אכלה משמת דקינין הבעל פקע אלא דאי כולס צפני הבעל הוה
 אכלה מיהא בחייו: **או כולן צפני היבם.** בגמרא [ס"ג] פריך עלה למאי תניא: **זו משנה ראשונה.** דמשהגיע זמן אוכלת בתרומה:
 אין

אפילו כלם בפני הבעל חסר יום א' לפני היבם כיון דאכתי לא אכלה בחייו בעלה אין היבם מאכילתו אלא אי עשתה כולן
 בפני הבעל דאכלה בחייו ה"ז היבם מאכילה הדיבם במקום בעל קיימי: או כלן בפני היבם נפרש לקמן. זו משנה ראשונה

(א) [מפרש צ"ק פ"ט].
 (ב) [לקמן ע: ע"ז ע"ז ח"א].
 (ג) דרבי ע"ז (ד) דרבי ע"ז
 לעיל ב. ממ: ע"ז. (ה) ע"ז
 מוס' לקמן נ"ג ד"ה ואפי'
 (ו) כ"ס"א ע"ז: צ"ת ד"ז.
 (ז) [כדלח"ה לעיל ב. ד.].
 (ח) נוע"י מוספות שבת ס.
 ד"ה השתא ומה שצ"ע
 ע"ס הגליון.

גליון הש"ס
 רש"י ד"ה הא קמ"ל וכו'
 ואיכא לפרש אלו ואלו
 דברי אלהים חיים. ע"ז ע"ז
 דף י' ע"ז:

מוסף רש"י
 לפרנס את עצמה.
 לנקות מלבושה ומכשיטין
 לנזק שאינן (נדרים ע"ג).
 הגיע זמן. שנים עשר
 חודש לכתולה משתבעה
 הבעל להכין עלמה לנשוא
 ולאלמנה שלשים יום (ע"ז
 ח"ח). ולא נישאו. ע"ז
 שטיב החקן או אונס ב"ז.
 (ש"ס) אוכלת משלו.
 שבעל יבם צמועמיה חסרו
 מתקנת ז"ל (ע"ז ב.).
 ואוכלת בתרומה. אם
 כן הוה ויהי צת ישראל.
 ששה מלפני חת אשתו
 תרומה. כדל"ק מוכח פי
 יקנה נפש (ש"ס).

תוספות ר"ד
 אחת דרבי בר פפא
 הוה נסיבא ליה לרב
 אריא אירכס כתובתה אתא
 לקמיה דר"י א"ל מאי
 לשהויי א"ל הכי אמר ר"י
 א"ע זו דברי ר"מ אבל
 חכמים אומרים ששה
 אדם את אשתו ב' ג' שנה
 בלא כתובה. פי' זו דברי
 ר"מ דאמר לעיל דבפתח
 מ"י הוי בעילת זנות וכ"כ
 א"ל ית לה כתובה לגמרי
 דהא הוא דאמר אסור
 לאדם לשהות את אשתו
 שעה אחת בלא כתובה
 ואפילו בתנאה מ"ט ולא
 סמכא דעתא ואצ"ג דקמ"ל
 דאי לא כתב ככתוב דקמ"ל
 דהנאי ב"ד ככאן דנקט
 שטרתי בדיה הוא אפי' כ
 לא סמכא דעתא ואפי' כ
 אמר ר"מ הרי בעילת זנות
 אבל חכמים דלא חיישי
 להכי מותר להשתנה
 בלא כתובה. א"ל אביי
 והאריג א"ש הלכה כר"מ
 בגזירותיה פי' במחזוריה
 דבר שהיא מחמיר בדי'ת
 באיסור והיתר ע"י גזירת
 דבריהם: א"ל א"ה פי' חתובה
 חתוב לה פי' חתובה
 אחריתי והא דתני לעיל
 לא כתב לה כתובה בתולה
 גובה וכו'. ואוקומין
 כר"מ התיב במקום שאין
 כותבין כתובות ודלחלו
 סמכי אתנאי ב"ד אינו
 במקום שכותבין מיהו
 הבעילה באיסור הוא:
מתנאי נותנין לכתולה
 י"ב חודש משתבעה הבעל
 לפרנס א"ע כשם שנותנים
 לאשה כך נותנים לאיש
 לפרנס יום הגיע זמן ולא
 נשאו או חציתו אוכלת משלו
 תרומה היבם אינו מאכיל בתרומה עשתה ו' חדשים בפני הבעל ו' חדשים בפני היבם אפילו כולן בפני הבעל חסר